

ΒΟΙΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΠΕΔΙΟ: ΣΧΟΛΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ
ΖΩΗ

ΘΕΜΑ: <<Αισθανομαι,αισθανεσαι,αισθανεται>> (έκφρα
ση και αποδοχή συναισθημάτων)

ΟΝΟΜΑ ΟΜΑΔΑΣ:

ΜΕΛΗ ΟΜΑΔΑΣ: ΝΙΚΟΣ ΚΟΛΟΒΟΣ

ΧΑΡΗΣ ΝΤΕΛΛΑΣ

ΛΟΥΚΑΣ ΓΟΥΛΑΣ

Άγιος Γεώργιος Β΄ τρίμηνο σχολικού έτους 2013-2014

Υπεύθυνη Εκπαιδευτικός: Χαροκοπάκη Αργυρώ (ΠΕ10)

Η ομάδα μας

Η ΟΜΑΔΑ ΜΑΣ: Η ΟΜΑΔΑ ΜΑΣ ΜΑΣ ΑΡΕΣΕΙ ΠΟΛΥ ΓΙΑΤΙ ΜΟΙΡΑΖΟΜΑΣΤΕ ΕΞΙΣΟΥ ΤΙΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ, ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΔΙΚΙΑ ΚΑΙ ΥΠΑΡΧΕΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ. ΜΕ ΑΛΛΑ ΛΟΓΙΑ, ΕΙΜΑΣΤΕ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΜΑΔΑ ΜΑΣ.

ΧΑΡΗΣ ΝΤΕΛΛΑΣ :ΕΙΜΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΓΙΟ ΓΕΩΡΓΙΟ, ΜΟΥ ΑΡΕΣΟΥΝ ΤΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ, ΕΧΩ ΜΙΑ ΑΔΕΡΦΗ, ΜΟΥ ΑΡΕΣΕΙ Η ΚΙΘΑΡΑ ΚΑΙ ΠΟΥ ΑΡΕΣΕΙ ΝΑ ΠΑΙΖΩ ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΜΟΥ.

ΛΟΥΚΑΣ ΓΟΥΛΑΣ :ΕΙΜΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΓΙΟ ΓΕΩΡΓΙΟ, ΜΟΥ ΑΡΕΣΟΥΝ ΤΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ, ΕΧΩ ΕΝΑΝ ΑΔΕΡΦΟ, ΜΟΥ ΑΡΕΣΕΙ ΝΑ ΠΑΙΖΩ ΚΙΘΑΡΑ ΚΑΙ ΝΑ ΠΑΙΖΩ ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΜΟΥ.

ΝΙΚΟΣ ΚΟΛΟΒΟΣ :ΕΙΜΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΓΙΟ ΓΕΩΡΓΙΟ, ΜΟΥ ΑΡΕΣΟΥΝ ΤΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ, ΕΧΩ ΤΡΕΙΑ ΑΔΕΡΦΙΑ,ΜΟΥ ΑΡΕΣΕΙ ΤΟ SMAC DOWN ΚΑΙ ΜΟΥ ΑΡΕΣΕΙ ΝΑ ΠΑΙΖΩ ΜΕ ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΜΟΥ.

Πρώτη Ενότητα: Προβληματιζόμαστε και Προγραμματιζόμαστε

Κατά τη διάρκεια του Β΄ Τριμήνου πραγματοποιήσαμε τις εξής δραστηριότητες: Μάθαμε ποιές εκφράσεις σώματος και προσώπου αντιστοιχούν σε κάθε συναίσθημα. Επίσης μάθαμε να επεξεργαζόμαστε τα 4 βασικά συναισθήματα: ΧΑΡΑ-ΦΟΒΟΣ-ΘΥΜΟΣ-ΛΥΠΗ(για κάθε ένα από αυτά συζητήσαμε σε ποιες καταστάσεις αισθανόμαστε, τι χρώμα του αποδίδουμε, ποιες εκφράσεις σώματος-προσώπου το εκδηλώνουν, διαβάσαμε περιπτώσεις άλλων μαθητών, παρακολουθήσαμε σχετικά βίντεο από το διαδίκτυο και συζητήσαμε πως μπορούμε να χειριστούμε και να αντιμετωπίσουμε τα αρνητικά συναισθήματα π.χ. φόβος-θυμός).

Ακόμη, συζητήσαμε για την έννοια της τεχνητής νοημοσύνης και της συναισθηματικής νοημοσύνης. Τα δεδομένα μας τα συλλέξαμε από την αίθουσα πληροφορικής, από τη βιβλιοθήκη του σχολείου μας, καθώς και από το υλικό που μας έδωσε η καθηγήτρια. Επίσης συλλέξαμε εικόνες από το διαδίκτυο που δηλώνουν κάθε συναίσθημα όπως αυτές παρουσιάζονται παρακάτω.

Δεύτερη Ενότητα: Είμαστε ομάδα η οποία συλλέξαμε, ταξινομήσαμε, μελετήσαμε και παρουσιάζουμε τα δεδομένα μας

Συναίσθημα : ΧΑΡΑ

Χαρά είναι η ψυχική κατάσταση έντονης ευχαρίστησης και ικανοποίησης.

Χρώματα που αντιπροσωπεύουν τη χαρά είναι κόκκινο, πορτοκαλί, πράσινο, λαχανί. Η χαρά είναι ένα θετικό συναίσθημα.

Οι εκφράσεις προσώπου που αποδίδουν τη χαρά είναι το χαμόγελο.

Συγγενή συναισθήματα της χαράς είναι η έκπληξη, η έξταση, ικανοποίηση, ελπίδα, η ευχαρίστηση, ευτυχία, περιφάνια, έξαψη, γαλήνη, πληρότητα, αρμονία, ανακούφιση, συγκίνηση, ενθουσιασμός, εφορία.

Χαρούμενοι εσθανόμαστε όταν μας κάνουν κάποιο δώρο, όταν βλέπουμε κάποιο αγαπημένο μας πρόσωπο (π.χ. τους φίλους μας), όταν νικάμε σε κάποιο παιχνίδι, όταν χιονίζει, όταν οι γονείς μας αφήνουν να κάνουμε κάτι που θέλουμε, όταν νηκάζει η ομάδα που υποστηρίζουμε σε ένα άθλημα.

Εικόνες για τη χαρά

Συναίσθημα : ΦΟΒΟΣ

Φόβος είναι συναίσθημα ανησυχίας που προκαλεί η παρουσία ή η σκέψη κινδύνου ή απειλής.

Χρώματα που αντιπροσωπεύουν το φόβο είναι το μαύρο και το μωβ.

Εκφράσεις του σώματος και του προσώπου που αποδίδουν το φόβο είναι : Γενικό τρεμούλιασμα που επηρεάζει το πρόσωπο και το σώμα (όχι μόνο μια έκφραση).

Ο φόβος είναι ένα αρνητικό συναίσθημα. Συγγενή συναισθήματα του φόβου είναι άγχος, τρόμος, φρίκη, ανησυχία, επιφυλακτικότητα.

Φοβόμαστε όταν για παράδειγμα βλέπουμε κάποιο άγριο ζώο, όταν απειλούμαστε, όταν μας φωνάζουν, όταν μας απειλούν, όταν ακούμε φωνές, όταν μας απειλούν και μας φωνάζουν, τη μοναξιά, τα θρίλερ, τα ποντίκια, τα σκυλιά, τα φίδια, τις μέλισσες, τις σφήκες, το φόβο, την ανεργία, τους εφιάλτες, τις φωνές και τους θορύβους, τις σκιές, τα άσχημα καιρικά φαινόμενα, τους κλόουν, τις τσούχτρες και το θάνατο.

Πώς μπορούμε να αντιμετωπίσουμε το φόβο: Το φόβο μπορούμε να τον αντιμετωπίσουμε με την εκλογίκευση (δηλαδή να επεξεργαστούμε στο μυαλό μας τι είναι αυτό που μας τον προκαλεί, τι μπορούμε να κάνουμε κ.ά.), με το να συζητήσουμε την κατάσταση που μας προξενεί φόβο με άλλους ή μεγαλύτερους, κ.ά.

Εικόνες για το φόβο

k1227380 www.fotosearch.com

Συναίσθημα : ΘΥΜΟΣ

Χρώματα που περιγράφουν το θυμό είναι το γκρι, το μαύρο και το κόκκινο.

Ο θυμός είναι αρνητικό συναίσθημα.

Εκφράσεις προσώπου που αποδίδουν τον φόβο είναι σταθερό βλέμα προς την πηγή της προσβολής, τρίζιμο δοντιών.

Συγγενή συναισθήματα του θυμού είναι οργή, η αγανάκτηση ζήλος, άγχος, εχθρότητα, μίσος, φθόνος, περιφρόνιση, έχθρα, πικρία.

Θυμώνουμε όταν μας αδικούν, μας προσβάλουν, μας κοροϊδεύουν, μας αγνοούν, μας ιρονεύοντε, μας ενοχλούν, μας φωνάζουν, μας αδικούν, μας κατηγορούν, μας διακόπτουν, μας παίρνουν πράγματα, μας εξαναγκάζουν να κάνουμε κάτι, δεν καταφέρνουμε κάτι.

Αντιμετώπιση του θυμού: Συζητήσαμε τρόπους με τους οποίους μπορούμε να να αντιμετωπίσουμε το θυμό. Αυτοί είναι:

- 1) Άμεσες τεχνικές: Μπορούμε να μετρήσουμε μέχρι το δέκα, να ρίξουμε νερό στο πρόσωπο μας, να φύγουμε μακριά από αυτό που μας θυμώνει ή να πάρουμε βαθιές ανάσες.

Πολύ σημαντική είναι η τεχνική του φαναριού. Όταν κάτι μας θυμώνει, πρέπει να σταματάμε αμέσως (εκείνη ακριβώς τη στιγμή), να σκεφτόμαστε και να ξεκινάμε μετά από αρκετή ώρα.

- 2) Τεχνικές μακροπρόθεσμης αντιμετώπισης: Μπορούμε να συζητήσουμε, να ζητήσουμε βοήθεια για να αντιμετωπίσουμε την κατάσταση να αγνοήσουμε εντελώς αυτό που μας ενοχλεί ή να απομονωθούμε.

Εικόνες για το θυμό:

ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ – ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ

Όπως αναφέρει ο Αριστοτέλης στα Ηθικά Νικομάχεια, το να είσαι οργισμένος είναι εύκολο. Το να εξοργιστείς όμως με το σωστό άτομο, για το σωστό λόγο, στο σωστό βαθμό, τη σωστή στιγμή, για το σωστό σκοπό και με το σωστό τρόπο, αυτό είναι δύσκολο. Η συναισθηματική νοημοσύνη είναι αρκετά σχετική με τέτοιου είδους προβληματισμού. Τί όμως είναι η συναισθηματική νοημοσύνη (EQ); Σε τι διαφέρει με τη διανοητική νοημοσύνη (IQ); Με ποιο τρόπο συμβάλλει στην επαγγελματική και στην προσωπική μας επιτυχία; Με ποιους τρόπους μπορεί να βελτιωθεί; Για αρκετά χρόνια η νοημοσύνη σχετιζόταν με τον παραδοσιακό ορισμό της ευφυΐας και μετριόταν με έναν συγκεκριμένο τρόπο. Το γνωστό σε όλους μας δείκτη νοημοσύνης (IQ). Μάλιστα, επικρατούσε η πεποίθηση ότι ένα άτομο με υψηλό δείκτη νοημοσύνης μπορεί να πετύχει σε κάθε τομέα της ζωής του. Ωστόσο, με το πέρασμα των χρόνων η θεωρία αυτή άρχισε να παρουσιάζει "κενά" και να μην ανταποκρίνεται πλήρως στην πραγματικότητα. Έτσι λοιπόν μελέτες και έρευνες απέδειξαν ότι υπάρχουν ορισμένοι παράγοντες εκτός της ευφυΐας που επηρεάζουν αλλά και συμβάλλουν σημαντικά στην πορεία τόσο της επαγγελματικής όσο και της προσωπικής ζωής των ανθρώπων. Οι παράγοντες αυτοί αποτελούν και τη λεγόμενη συναισθηματική νοημοσύνη. Οι ρίζες της συναισθηματικής νοημοσύνης ανάγονται στην έννοια της "κοινωνικής νοημοσύνης" που ανέφερε ο Thorndike το 1920 και κυρίως στον ψυχολόγο Howard Gardner που το 1983 πρότεινε τη θεωρία της πολλαπλής νοημοσύνης, υποστηρίζοντας ότι η νοημοσύνη περιλαμβάνει επτά μορφές. Η θεωρία της συναισθηματικής νοημοσύνης έγινε ευρέως γνωστή από τον Daniel Goleman,

ψυχολόγο στο Πανεπιστήμιο του Χάρβαντ. Με τον όρο συναισθηματική νοημοσύνη νοείται "η ικανότητα να αναγνωρίζει κανείς τα δικά του συναισθήματα, να τα κατανοεί και να τα ελέγχει. Είναι επίσης η ικανότητα να αναγνωρίζει και να κατανοεί τα συναισθήματα των ανθρώπων γύρω του και να μπορεί να χειρίζεται αποτελεσματικά τόσο τα δικά του συναισθήματά του όσο και τις διαπροσωπικές του σχέσεις". (Daniel Goleman, Συναισθηματική νοημοσύνη, εκδ. Ελληνικά Γράμματα) Σε αυτό το σημείο οφείλουμε να επισημάνουμε ότι η διανοητική νοημοσύνη (IQ) και η συναισθηματική νοημοσύνη (EQ) είναι δύο διακριτές και ξεχωριστές ικανότητες του ανθρώπου. Ωστόσο, συνδέονται μεταξύ τους καθώς η μία συμπληρώνει την άλλη.

Τη δεκαετία του 1980, ο καθηγητής της εκπαίδευσης στο πανεπιστήμιο Harvard των ΗΠΑ Dr. Howard Gardner πρότεινε μια επαναστατική θεωρία : δεν έχουμε απλώς ένα είδος νοημοσύνης, το οποίο είναι ίδιο για κάθε άνθρωπο, αλλά υπάρχουν πολλά και διαφορετικά είδη νοημοσύνης.

Ας δούμε όμως τι εννοούμε όταν λέμε νοημοσύνη. Υπάρχουν πολλοί και διαφορετικοί ορισμοί σχετικά με τη νοημοσύνη. Ένας γενικός ορισμός της είναι <<η ικανότητα να μαθαίνουμε, να καταλάβουμε ή να διαχειριζόμαστε νέες ή δύσκολες καταστάσεις, καθώς επίσης και η ικανότητα να χρησιμοποιούμε τη λογική>>. Μερικές φορές οι άνθρωποι μπερδεύουν τη νοημοσύνη – ή ευφυΐα- με την απόκτηση γνώσεων ,όμως οι δύο έννοιες δεν είναι ταυτόσημες. Όλοι έχουμε κάποιο παράδειγμα ατόμου το οποίο Τη δεκαετία του 1980, ο καθηγητής της εκπαίδευσης στο πανεπιστήμιο Harvard των ΗΠΑ Dr. Howard Gardner πρότεινε μια επαναστατική θεωρία: δεν έχουμε απλώς ένα είδος νοημοσύνης, το οποίο είναι το ίδιο για κάθε άνθρωπο, αλλά υπάρχουν πολλά και διαφορετικά είδη νοημοσύνης.

Ας δούμε όμως τι εννοούμε όταν λέμε νοημοσύνη. Υπάρχουν πολλοί και διαφορετικοί ορισμοί σχετικά με τη νοημοσύνη. Ένας γενικός ορισμός της είναι «η ικανότητα να μαθαίνουμε, να καταλαβαίνουμε ή να διαχειριζόμαστε νέες ή δύσκολες καταστάσεις, καθώς επίσης και η ικανότητα να χρησιμοποιούμε τη λογική». Μερικές φορές οι άνθρωποι μπερδεύουν τη νοημοσύνη -ή ευφυΐα- με την απόκτηση γνώσεων, όμως οι δύο έννοιες δεν είναι ταυτόσημες. Όλοι έχουμε κάποιο παράδειγμα ατόμου το οποίο για διάφορους λόγους δεν μπόρεσε να σπουδάσει, όμως διακρίνουμε ότι είναι έξυπνο παρά την έλλειψη απολυτηρίων και πτυχίων.

Ο Dr. Gardner πιστεύει ότι η νοημοσύνη είναι:

- Η ικανότητα να δημιουργεί κανείς ένα σωστό προϊόν ή ιδέα ή να προσφέρει μια υπηρεσία που έχει αξία σε ένα συγκεκριμένο πολιτισμικό πλαίσιο
- Μια ομάδα ικανοτήτων που βοηθά το άτομο να λύνει διάφορα προβλήματα της ζωής
- Η δυνατότητα να μαζέψει κανείς τις κατάλληλες πληροφορίες και νέα γνώση ώστε να βρει ή να δημιουργήσει λύση σε προβλήματα

Τα οκτώ είδη νοημοσύνης δείχνουν ότι υπάρχουν διαφορετικοί τρόποι αλληλεπίδρασης με τον κόσμο. Το κάθε άτομο έχει έναν μοναδικό συνδυασμό ικανοτήτων ή προφίλ. Αν και όλοι έχουμε κομμάτια και από τα οκτώ είδη νοημοσύνης, συχνά υπάρχουν άνθρωποι με ιδιαίτερα αναπτυγμένο ένα στοιχείο. Και δεν μπορούμε να βρούμε δυο άτομα με τον ακριβώς ίδιο συνδυασμό νοημοσύνης, όπως δεν υπάρχουν πανομοιότυπα

Ο Dr. Gardner πιστεύει ότι η νοημοσύνη είναι:

Η ικανότητα να δημιουργεί κανείς ένα σωστό προϊόν ή ιδέα ή να προσφέρει μια υπηρεσία που έχει αξία σε ένα συγκεκριμένο πολιτισμικό πλαίσιο

Μια ομάδα ικανοτήτων που βοηθά το άτομο να λύνει διάφορα προβλήματα της ζωής

Η δυνατότητα να μαζεύει κανείς τις κατάλληλες πληροφορίες και νέα γνώση ώστε να βρει ή να δημιουργήσει λύση σε προβλήματα

Τα οκτώ είδη νοημοσύνης δείχνουν ότι υπάρχουν διαφορετικοί τρόποι αλληλεπίδρασης με τον κόσμο. Το κάθε άτομο έχει έναν μοναδικό συνδυασμό ικανοτήτων ή προφίλ. Αν και όλοι έχουμε κομμάτια και από τα οκτώ είδη νοημοσύνης, συχνά υπάρχουν άνθρωποι με ιδιαίτερα αναπτυγμένο ένα στοιχείο. Και δεν μπορούμε να βρούμε δυο άτομα με τον ακριβώς ίδιο συνδυασμό νοημοσύνης, όπως δεν υπάρχουν πανομοιότυπα δακτυλικά αποτυπώματα.

Το σχολείο και η ανάπτυξη της νοημοσύνης

Το σχολείο και η κοινωνία εστιάζουν περισσότερο στη λεκτική και τη λογικο-μαθηματική νοημοσύνη και προσπαθούν να καλλιεργήσουν αυτά τα δύο είδη. Στην κοινωνία σεβόμαστε και θεωρούμε επιτυχημένους τους ανθρώπους που μιλάνε σωστά ή είναι λογικοί και συνοδεύουν αυτές τις ικανότητές τους με πτυχία. Ωστόσο, ολοένα και περισσότερο θαυμάζουμε και θεωρούμε επιτυχημένους ανθρώπους από το χώρο των τεχνών, -της μουσικής, του χορού, θεάτρου, ζωγραφικής, κινηματογράφου...- του αθλητισμού, των επιχειρήσεων και άλλα άτομα που εμπλουτίζουν με τις ικανότητες και τα ταλέντα τους τον κόσμο στον οποίο ζούμε.

Δυστυχώς, πολλά παιδιά που έχουν αυτές τις άλλες ικανότητες δεν παίρνουν την προσοχή κι ενθάρρυνση που χρειάζονται από το σχολείο και καταλήγουν να πάρουν την ταμπέλα του «υπερκινητικού» ή «δυσλεκτικού» παιδιού. Αυτό συμβαίνει γιατί ο δικός τους μοναδικός τρόπος σκέψης κι επίλυσης προβλημάτων δε συμβαδίζει με τον έντονο λεκτικό και μαθηματικό χαρακτήρα της διδασκαλίας.

Καθώς όμως συγκεντρώνονται νέες πληροφορίες σχετικά με τη νοημοσύνη και τις ικανότητες των παιδιών (αλλά και των ενηλίκων), δημιουργούνται νέες στρατηγικές διδασκαλίας, που δίνουν στο παιδί την ευκαιρία να μάθει με τρόπο αρμονικό προς τις ιδιαίτερες κλίσεις του.

Οι 8 νοημοσύνες!

Για να δούμε αν αναγνωρίζετε μερικά από τα διαφορετικά είδη νοημοσύνης στις παρακάτω περιπτώσεις!

1. Η Ελένη είναι 20 μηνών και ήδη μιλάει με ολοκληρωμένες προτάσεις. Αφήνει τους γύρω της κατάπληκτους κάθε φορά, όταν προφέρει δύσκολες λέξεις όπως «πλυντήριο», χωρίς να κάνει λάθος, και όταν χρησιμοποιεί σωστά τα γένη ή τον ενικό και πληθυντικό αριθμό. «Μπαμπά, θα πάμε στον ζωολογικό κήπο να δούμε την καμηλοπάρδαλη και τη ζέβρα;» είναι παράδειγμα πρότασης που σχηματίζει. Ο λόγος της Ελένης θυμίζει ομιλία παιδιού 4-5 ετών, και ας μην έχει κλείσει ούτε τα δύο η ίδια!

Ποια είναι η εξήγηση; Η Ελένη έχει ιδιαίτερα ανεπτυγμένη λεκτική νοημοσύνη.

Τι είναι η λεκτική νοημοσύνη; Η ικανότητα να χρησιμοποιεί κανείς τη γλώσσα για να εκφράσει αυτό που έχει στο μυαλό του και να καταλάβει τους άλλους. Συγγραφείς, ποιητές, δημόσιοι ομιλητές, δικηγόροι, δημοσιογράφοι, και όλοι όσοι χρησιμοποιούν

τη γλώσσα ως βασικό εργαλείο για την εργασία τους έχουν αναπτυγμένη λεκτική νοημοσύνη.

Για καλύτερη μάθηση: Τα παιδιά με λεκτική νοημοσύνη μαθαίνουν καλύτερα μέσα από γλώσσα και τον προφορικό και γραπτό λόγο. Τους αρέσει να συζητούν, να εξηγούν, να γράφουν, να πείθουν και να εκφράζουν τις ιδέες τους.

Τεχνολογική υποστήριξη: Ηλεκτρονικά βιβλία, CD-ROM, λογισμικό σχετικό με τη δημιουργία κειμένων (ποιήματα, ιστορίες), αρχεία PDF, λογισμικό για τη δημιουργία βιβλίων, συγγραφή σεναρίων, δημοσιογραφικό κασετόφωνο για ηχογραφήσεις, ηλεκτρονική αλληλογραφία.

2. Ο Γιώργος είναι 5 ετών. Ξέρει να μετράει ως το 1000, μπορεί να κάνει απλή πρόσθεση και αφαίρεση ως το 10 με το νου του, ενώ κάνει πράξεις με μεγαλύτερα νούμερα όταν έχει μπροστά του τουβλάκια μετρήματος. Επίσης, λύνει απλά μαθηματικά προβλήματα, σαν κι αυτά που λύνουν τα παιδιά δευτέρας δημοτικού. Μετά την πρώτη μέρα στο νηπιαγωγείο η δασκάλα τηλεφώνησε στο σπίτι λέγοντας στους γονείς ότι δεν θα έπρεπε να προγυμνάζουν τον Γιώργο στο σπίτι, γιατί έτσι θα βαρεθεί στο σχολείο. Οι γονείς αντέδρασαν έκπληκτοι, εξηγώντας ότι δεν του έχουν κάνει «ιδιαιτέρα» μαθήματα, πέρα από την ενασχόλησή τους με το παιδί, την ανάγνωση βιβλίων και τα εκπαιδευτικά παιχνίδια που οι περισσότεροι γονείς προσφέρουν στα παιδιά τους.

Ποια είναι η εξήγηση; Ο Γιώργος έχει ιδιαίτερα ανεπτυγμένη αριθμητική/ λογική νοημοσύνη.

Τι είναι η αριθμητική/ λογική νοημοσύνη; Η ικανότητα να καταλαβαίνει κανείς τις βασικές αρχές που χαρακτηρίζουν ένα σύστημα που βασίζεται σε αιτία και αποτέλεσμα, όπως συμβαίνει με τους επιστήμονες. Επίσης, είναι η ικανότητα να χειρίζεται κανείς του αριθμούς και τις πράξεις, όπως οι μαθηματικοί.

Για καλύτερη μάθηση: Τα παιδιά με μαθηματική νοημοσύνη μαθαίνουν καλύτερα μέσα από αριθμούς, λογική σκέψη, και λύση προβλημάτων. Τους αρέσει να μετράνε, να υπολογίζουν και να οργανώνουν πληροφορίες. Μπορούν να δημιουργούν νοερές εικόνες.

Τεχνολογική υποστήριξη: Ηλεκτρονικά εργαλεία που σχετίζονται με την οργάνωση (βάσεις δεδομένων, ημερολόγιο), εργαλεία υπολογισμού (spreadsheets), αριθμομηχανές, λογισμικό για επίλυση προβλημάτων.

3. Οι γονείς της Χρύσας, 7 ετών, την έγραψαν στο δημοτικό γυμναστήριο της γειτονιάς τους για να κάνει ρυθμική γυμναστική. Σύντομα η Χρύσα ξεπέρασε τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριες της. Η ευλυγισία, η ικανότητά της να εκτελεί με ευκολία, άνεση και ακρίβεια κάθε άσκηση και η δυνατότητα του σώματός της να προσαρμόζεται στις ασκήσεις πριν καλά-καλά τις παρουσιάσει ο δάσκαλος κατέστησαν ολοφάνερο ότι η Χρύσα είναι προικισμένη με αθλητικές ικανότητες. Οι γονείς της ενημερώθηκαν ότι είναι χαρισματικό παιδί στον τομέα αυτό και ότι θα πρέπει να προετοιμαστεί για πρωταθλητισμό.

Ποια είναι η εξήγηση; Η Χρύσα έχει ιδιαίτερα ανεπτυγμένη τη σωματική/κιναισθητική νοημοσύνη.

Τι είναι η σωματική/κιναισθητική νοημοσύνη; Η ικανότητα να χρησιμοποιεί κανείς ολόκληρο το σώμα του ή μέρη του (χέρια, πόδια, δάχτυλα) για να λύσει ένα πρόβλημα, ή να παρουσιάσει ένα θέαμα, ή να φτιάξει κάτι. Το πιο χτυπητό παράδειγμα είναι οι αθλητές και οι χορευτές.

Για καλύτερη μάθηση: Τα παιδιά με σωματική νοημοσύνη μαθαίνουν μέσα από την κίνηση, όπως τον χορό, πράγματα που φτιάχνουν με τα χέρια τους (μοντέλα αεροπλάνων, κοσμήματα, πηλό, μακέτες, κατασκευές). Μπορούν να χειριστούν αντικείμενα με ευκολία και να εκφράσουν τις ιδέες τους μέσα από την κίνηση.

Τεχνολογική υποστήριξη: Βιντεοκάμερα, «επιστημονικά» παιχνίδια, τουβλάκια, είδη κατασκευής, εκπαιδευτικά προγράμματα H/Y για διάφορα θέματα.

4. Οι γονείς του Δημήτρη, 4 ετών, παρατήρησαν από νωρίς ότι έχει ιδιαίτερη άνεση να αντιλαμβάνεται το χώρο και τις χωροταξικές σχέσεις: τη δεύτερη μέρα που πήγε στα προνήπια, ένα σχολείο μερικά τετράγωνα πιο μακριά από το σπίτι του, ο Δημήτρης αποφάσισε να... επιστρέψει μόνος του, βρίσκοντας το δρόμο που δεν τον γνώριζε παρά μόνο από τη διαδρομή της προηγούμενης μέρας. Το επόμενο παράδειγμα της ικανότητάς του παρουσιάστηκε όταν ο μεγαλύτερος αδερφός του, ηλικίας 7 ετών, πέταξε νευριασμένος τα παζλ που δε μπορούσε να συμπληρώσει. Ο Δημήτρης πήρε τα κομματάκια και έφτιαξε με ευκολία παζλ που δυσκολεύουν μεγαλύτερα παιδιά, όπως τον αδερφό του.

Ποια είναι η εξήγηση; Ο Δημήτρης έχει ιδιαίτερα ανεπτυγμένη χωρική νοημοσύνη.

Τι είναι η χωρική νοημοσύνη; Η ικανότητα να μπορεί κανείς να αναπαραστήσει το χώρο στο μυαλό του, όπως οι πιλότοι, οι καπετάνιοι βρίσκουν το δρόμο, οι γλύπτες μεταφέρουν στα αγάλματα μια νοερή αναπαράσταση κάποιου πράγματος και οι αρχιτέκτονες και οι διακοσμητές φαντάζονται πρώτα κάτι και στη συνέχεια το εκτελούν. Η χωρική νοημοσύνη έχει εφαρμογές τόσο στην επιστήμη όσο και στις τέχνες.

Για καλύτερη μάθηση: Τα παιδιά με χωρική νοημοσύνη μαθαίνουν καλύτερα οπτικά και τείνουν να οργανώνουν τη σκέψη τους στο χώρο. Τους αρέσει να σκέφτονται με εικόνες, καθώς και να δημιουργούν εικόνες. Ακόμα, τους αρέσουν ποικίλες πληροφορίες

Τεχνολογική υποστήριξη: Ηλεκτρονικά εργαλεία για τη διαμόρφωση ιστοσελίδων και χαρτών, παζλ, τουβλάκια κατασκευών, οπτικό υλικό όπως σλάντς, γραφήματα, πίνακες, ταύτιση εικόνων με λέξεις.

5. Από μικρή η Ναταλία τραγουδούσε με ωραία φωνή και καθηλωνόταν όταν οι άκουγε μουσική. Σε ηλικία 6 ετών άρχισε μαθήματα πιάνου. Από την πρώτη φορά η δασκάλα της αναγνώρισε το ταλέντο της Ναταλίας: τα δάχτυλά της έτρεχαν στο πιάνο και όταν προσπάθησε να τραγουδήσει το αγαπημένο της τραγούδι παίζοντας πιάνο, τα χέρια της ήταν σαν να ήξεραν ποιες νότες έπρεπε να πατήσουν για να ακουστεί η μελωδία! Η Ναταλία θυμάται και εκτελεί κομμάτια με τεράστια ευκολία, όπως και παίζει στο πιάνο κομμάτια που μόλις είχε ακούσει ή ξεσηκώσει από το ραδιόφωνο.

Ποια είναι η εξήγηση; Η Ναταλία έχει ιδιαίτερα ανεπτυγμένη μουσική/ρυθμική νοημοσύνη.

Τι είναι η μουσική/ρυθμική νοημοσύνη; η ικανότητα να μπορεί κανείς να σκεφτεί με τη μουσική και το ρυθμό, να ακούει και να αναγνωρίζει μουσικά μοτίβα και να παίζει μουσική.

Για καλύτερη μάθηση: Τα παιδιά με μουσική νοημοσύνη μαθαίνουν καλύτερα μέσα από ήχους και ακούγοντας τραγούδια, ρυθμούς, μοτίβα, έμμετρες ιστορίες

Τεχνολογική υποστήριξη: Μουσικά όργανα, συνθεσάιζερ, ηλεκτρονικά μέσα για σύνθεση και ηχογράφηση μουσικής, DVDs και CD (ήχος και κείμενο).

6. Ο Γιάννης είναι 6 ετών και όλοι συμφωνούν πως, όταν μεγαλώσει, θα γίνει δικηγόρος ή πολιτικός! Ο λόγος; Ο Γιάννης έχει ιδιαίτερη ικανότητα να καταλαβαίνει τους άλλους, να «διαβάζει» τις επιθυμίες και τους φόβους τους, να βρίσκει τα «κουμπιά» τους, ώστε να τους...χειρίζεται! Ο Γιάννης εύκολα καταλαβαίνει πότε είναι η κατάλληλη στιγμή για να ζητήσει κάτι, κι εξίσου εύκολα αντιλαμβάνεται πότε οι συνθήκες δεν είναι κατάλληλες, ή ξέρει πώς θα πρέπει να κολακέψει κάποιον για να πετύχει κάτι. Η τακτική του είναι αποτελεσματική όχι μόνο στην οικογένειά του, αλλά και με άλλους ενήλικες και τους συμμαθητές του.

Ποια είναι η εξήγηση; Ο Γιάννης έχει ιδιαίτερα ανεπτυγμένη διαπροσωπική νοημοσύνη.

Τι είναι η διαπροσωπική ή κοινωνική νοημοσύνη; Η ικανότητα να καταλαβαίνει κανείς τους άλλους: να κατανοεί τον χαρακτήρα τους, να αντιλαμβάνεται τα κίνητρα, τους φόβους, τις επιθυμίες και τη διάθεσή τους. Είναι ιδιαίτερα χρήσιμη ιδιότητα για πολιτικούς, δασκάλους, γιατρούς και πωλητές, ή για όποιον έχει αντικείμενο εργασίας τους ανθρώπους.

Για καλύτερη μάθηση

Τα παιδιά με κοινωνική νοημοσύνη μαθαίνουν καλύτερα μέσα από την αλληλεπίδραση με άλλους, συζητήσεις, συνεργατική εργασία και κοινωνικές δραστηριότητες.

Τεχνολογική υποστήριξη

Επεξεργασία κειμένου, ηλεκτρονική αλληλογραφία, ενασχόληση με το διαδίκτυο (forums, τσατ ρουμς), μέλος σε θεατρική ομάδα ή ομάδα συζήτησης.

7. Η Μαρία, 7 ετών, έχει ξεκάθαρες προτιμήσεις και αποφεύγει συγκεκριμένα πράγματα. Αρχικά οι γονείς της θεωρούσαν ότι πρόκειται για πείσμα. Στη συνέχεια, όμως, ανακάλυψαν ότι η Μαρία είχε πάντα κάποιο ξεκάθαρο λόγο για τα «θέλω» και τα «δε θέλω» της. Έτσι, όταν επέμενε ότι δεν ήθελε να κάνει μπαλέτο και προτιμούσε να πάει σε ένα εργαστήριο ζωγραφικής, αποδείχτηκε ότι στο μπαλέτο δεν είχε καθόλου κίνηση και χάρη, ενώ το χέρι της πραγματικά «έπιανε» στη ζωγραφική. Η Μαρία ξέρει πότε είναι θυμωμένη ή στεναχωρημένη και γιατί, και μπορεί και διαχειρίζεται τα συναισθήματά της με θαυμαστό τρόπο. Αντίστοιχα, ξέρει πώς να φέρεται στους άλλους και οι αντιδράσεις και η ωριμότητά της είναι τέτοιες που στην τάξη, στο εργαστήριο της ζωγραφικής και σε όποια άλλη ομάδα συνομηλίκων βρεθεί ελκύει τα άλλα παιδιά και έχει κεντρική θέση.

Ποια είναι η εξήγηση; Η Μαρία έχει ιδιαίτερα ανεπτυγμένη ενδοπροσωπική νοημοσύνη.

Τι είναι η ενδοπροσωπική νοημοσύνη; Η ικανότητα να καταλαβαίνει κανείς τον εαυτό του. Δηλαδή, να ξέρει «ποιος είναι», ποια είναι τα προτερήματα και τα ελαττώματά του, τι θέλει και τι μπορεί να κάνει, πώς αντιδρά σε πρόσωπα και πράγματα, τι πρέπει να αποφεύγει και προς τα που να κατευθύνεται. Οι άνθρωποι έλκονται από άτομα που έχουν καλή κατανόηση του εαυτού τους.

Για καλύτερη μάθηση: Τα παιδιά με ενδοπροσωπική νοημοσύνη μαθαίνουν καλύτερα μέσα από μετα-διανοητικές διεργασίες, δηλαδή όταν παρατηρούν τον τρόπο που σκέφτονται, τη διαδικασία λήψης αποφάσεων και τα συναισθήματά τους.

Τεχνολογική υποστήριξη: Ηλεκτρονικός υπολογιστής, όπου θα κρατούν ημερολόγιο, αναζήτηση στο διαδίκτυο, χρήση πολυμέσων, software που σχετίζεται με την επίλυση προβλημάτων.

8. Ο Πέτρος, 3 ετών, μπορεί και αναγνωρίζει και κατονομάζει δεκάδες μάρκες αυτοκινήτων, αλλά και ζώα και φυτά που βρίσκονται στα βιβλία του. Γνωρίζει όλα τα είδη δεινόσαυρων και τις ράτσες σκύλων, σε σημείο που φέρνει τους γονείς του σε δύσκολη θέση όταν δουν στο δρόμο ένα σκυλάκι, αυτοί του πουν τι ράτσα είναι και ο Γιώργος τους διορθώσει γιατί έχουν κάνει λάθος! Η ικανότητά του να αναγνωρίζει ζωντανά αλλά και άψυχα αντικείμενα επεκτείνεται μέχρι και στο να αναγνωρίζει δεκάδες μάρκες...αθλητικών παπουτσιών!

Ποια είναι η εξήγηση; Ο Πέτρος έχει ιδιαίτερα ανεπτυγμένη νατουραλιστική νοημοσύνη.

Τι είναι η νατουραλιστική νοημοσύνη; Η ικανότητα να ξεχωρίζει κανείς τα διάφορα ζωντανά όντα (φυτά, ζώα) και να έχει ευαισθησία σε άλλα στοιχεία του φυσικού κόσμου (σύννεφα, πετρώματα, νερά). Πρόκειται για ικανότητα μεγάλης αξίας στο εξελικτικό μας παρελθόν, όταν ακόμα ζούσαμε στη φύση και ήμασταν κυνηγοί, αγρότες ή συλλέκτες. Οι βοτανολόγοι, οι γεωλόγοι, οι σεφ, για να αναφέρουμε μερικά παραδείγματα, εξακολουθούν να χρειάζονται αυτή την ικανότητα.

Για καλύτερη μάθηση: Τα παιδιά με νατουραλιστική νοημοσύνη μαθαίνουν καλύτερα μέσα από την αλληλεπίδραση με τη φύση και το περιβάλλον, όπως με εκδρομές στη φύση, με πρότζεκτ που σχετίζονται με την παρακολούθηση φυσικών φαινομένων (πχ καλλιέργεια φακής σε κεσέ από γιαούρτι), πειράματα στη φύση και φροντίδα φυτών και ζώων.

Τεχνολογική υποστήριξη: Φωτογραφική μηχανή και βιντεοκάμερα για αποτύπωση του φυσικού κόσμου, μικροσκόπιο, τηλεσκόπιο, φυτολόγιο, μοντέλα κατασκευής φυσικού κόσμου.

Σημείωση:

Τις παραπάνω πληροφορίες βρήκαμε από το διαδίκτυο και από το βιβλίο του Goleman D., (1999): Η συναισθηματική νοημοσύνη. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Τρίτη Ενότητα: Κριτική Αξιολόγηση Ατομικών, Ομαδικών Διαδικασιών.

Οι δραστηριότητες του τριμήνου αυτού μας βοήθησαν στο να κατανοήσουμε τα παρακάτω πράγματα:

Δεν είμαστε απλά χαρούμενοι, θυμωμένοι, λυπημένοι, *είμαστε χαρούμενοι με κάτι που μας συνέβη (γεγονός)*. Έτσι στη συνέχεια επηρεάζονται οι σκέψεις μας για αυτό το γεγονός ή την κατάσταση.

Επίσης, είναι ιδιαίτερα σημαντικό να δίνουμε σημασία στο τι συναισθήματα έχουμε για καταστάσεις και γεγονότα της καθημερινής ζωής (για παράδειγμα ένα ευχάριστο ή δυσάρεστο γεγονός στο σχολείο ή στο σπίτι) γιατί αυτό μας βοηθά να γνωρίσουμε καλύτερα τον εαυτό μας.

Ένα άλλο σημείο που αντιληφθήκαμε είναι ότι έχει σημασία είναι με ποιο τρόπο ο *κάθε άνθρωπος, σύμφωνα με τον χαρακτήρα του, αντιδρά διαφορετικά σε φαινομενικά όμοιες καταστάσεις / γεγονότα της καθημερινής ζωής*. Κάθε άνθρωπος δηλαδή, άρα και κάθε συμμαθητής μας έχει, βιώνει διαφορετικά την ένταση ενός ίδιου συναισθήματος σε μια όμοια κατάσταση (π.χ. χαρά σε ένα ευχάριστο γεγονός και κάποιος άλλος έκσταση ή απλή ικανοποίηση).

Επίσης, σημαντικό για εμάς ήταν ότι ασχοληθήκαμε με τρόπους που μπορούμε να αντιμετωπίσουμε αρνητικά συναισθήματα όπως τον φόβο και τον θυμό. Ιδιαίτερη εντύπωση μας έκανε και η τεχνική του «φαναριού» για την αντιμετώπιση του θυμού. Οι τρόποι αυτοί και ιδιαίτερα αυτή η τεχνική μας βοηθά να αποφύγουμε τυχόν αρνητικές επιπτώσεις από μια κακή συμπεριφορά μας (π.χ. το να χτυπήσουμε κάποιον όταν αισθανόμαστε θυμό).

Τέλος αντιληφθήκαμε ότι έχει σημασία να ανταλλάσουμε απόψεις για το πώς νοιώθουμε σε ίδιες καταστάσεις της ζωής μας (π.χ. σε ένα ευχάριστο ή σε ένα δυσάρεστο γεγονός) γιατί με αυτόν τον τρόπο όχι μόνο συνειδητοποιούμε τα δικά μας συναισθήματα, αλλά αντιλαμβανόμαστε πως αισθάνονται οι συνάνθρωποί μας, δηλαδή οι συμμαθητές μας!

Ένα άλλο σημείο που μας άρεσε ήταν το να γράψουμε κάθε πότε νιώθουμε το κάθε συναίσθημα. Περισσότερο από όλα μας όμως μας άρεσαν τα βίντεο που βλέπαμε για κάθε συναίσθημα, καθώς μας ήταν δυνατό να το αντιληφθούμε καλύτερα.

Ένα άλλο θέμα που επεξεργαστήκαμε είναι τα είδη νοημοσύνης. Πραγματικά δεν γνωρίζαμε τη διάκριση των δύο εννοιών, αν και δυσκολευτήκαμε αρκετά στην κατανόησή τους αρχικά. Ωστόσο μέσα από παραδείγματα και αναφορές σε περιπτώσεις που μας ανέφερε η καθηγήτρια αλλά και από το υλικό που διαβάσαμε (σχετικά βιβλία από τη βιβλιοθήκη και από το διαδίκτυο) θεωρούμε ότι προσεγγίσαμε τις έννοιες αρκετά ικανοποιητικά.

Πιστεύουμε πως σε όλα τα θέματα συνεργαστήκαμε καλά με την ομάδα μας.

ΤΕΛΟΣ